

- Priopćenje

Investicije i izvoz su ključ gospodarskog oporavka / Zagreb Invest & Export 2020

Zagreb, 22.07.2020.

Poštovani,

u Kristalnoj dvorani hotela Westin održana je Zagreb Invest & Export konferencija. Skup je održan u još uvijek vrlo neizvjesnim trenucima i uslijed brojnih izazova u globalnom poslovnom okruženju, a okupio je više od 80 gospodarstvenika, predstavnika institucija, akademske zajednice, lokalne i regionalne samouprave te udruga, kao i predstavnike vodećih medija.

Zaključeno je kako je koronavirus iz temelja izmijenio gospodarske tokove, ali je zbog pravovremene reakcije Vlade RH izbjegnuto trenutno urušavanje poslovanja za tisuće poslovnih subjekata. Ipak, pravi izazovi tek slijede – manji je priljev novaca, proračuni su manji, a zbog toga se očekuju i otpuštanja radnika. Ipak, optimizam ulijeva novi dogovor u Bruxellesu kojim bi Hrvatskoj u novoj financijskoj perspektivi trebale pripasti čak 22 mlrd. EUR, odnosno duplo više nego u tekućoj perspektivi. No, ta sredstva treba iskoristiti pametno – ulaganjem u najpogođenije, ali i najperspektivnije sektore.

Iako je kriza pogodila gotovo sve sektore, najveće posljedice osjećaju izvozno orijentirane industrije, koje su se suočile sa zatvaranjem granica, neizvjesnošću i otežnim plasmanom robe tijekom tzv. *lockdowna*. Osim izvozno orijentiranih industrija, kriza je snažno pogodila i poslovanje sajmovi, koji su se zbog povećane mogućnosti zaraze velikog broja ljudi masovno otkazivali.

Nova situacija je značajno promjenila i načine poslovanja. Mario Aunedi Medek, direktor agencije Media Val predstavio je relevantnu anketu koja je provedena u suradnji s Ipsosom. Prema njoj, čak 84 posto zaposlenika želi trajno zadržati opciju rada od kuće. Brojne velike kompanije i dalje rade od kuće, minimalno do kraja godine, ali postoji šansa da taj model zadrže i nakon završetka pandemije. Isto tako, korona kriza je donijela i potrebu za većom digitalizacijom poslovanja, ali i online prisustva. Istovremeno, sve su traženiji lokalni, odnosno domaći proizvodi, a čini se kako će se ovaj trend nastaviti i u budućnosti, istaknuo je Aunedi Medek.

O lokalnim i domaćim proizvodima govorila je i Marijana Petir, novoizabrana saborska zastupnica. Poručila je kako Hrvatska poljoprivreda može i mora proizvoditi više visokokvalitetnih i nutritivno vrijednih proizvoda po konkurentnim cijenama te kako poljoprivreda treba biti naša strateška gospodarska grana koja će omogućiti ekonomski rast te zaustaviti iseljavanje iz ruralnih područja. – *Kroz propisivanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda možemo zaštititi domaću proizvodnju i eliminirati veći dio uvoza te osigurati veću zastupljenosti domaćih proizvoda na policama trgovina i u uslužnom sektoru* – rekla je Petir i dodala kako se domaći poljoprivredni proizvodi mogu plasirati i u javne institucije poput vrtića, škola i domova za starije i nemoćne kroz kratke lance opskrbe i zelenu javnu nabavu.

Važnost lokalne potrošnje naglasio je i direktor međimurske kompanije Tehnix d.o.o. Đuro Horvat. – *Hrvatska nema vremena za čekanje. Imamo sve atribute koji nam daju poziciju da budemo bolji i osobno i*

kolektivno. Isto tako moramo kupovati domaće jer time štitimo svoju industriju, poljoprivredu, svoja polja i ostalo. I to moramo odmah činiti! – rekao je Horvat i dodao kako nova Vlada treba raditi brze korake prema razvoju i industrijalizaciji zemlje, kako bismo postali uspješni.

Predsjednik Hrvatskog društva ekonomista prof. dr. sc. Ljubo Jurčić istaknuo je kako u Hrvatskoj izvoz ima najmanji udio u BDP-u u usporedbi sa sličnim državama. – *Izvoz bi trebao činiti 60 posto BDP-a, a trenutačno imamo ispod 30 posto* – rekao je Jurčić. – *Ne bismo se trebali toliko fokusirati na izvoz gotovih proizvoda, nego se uključivati u izvoz pojedinih dijelova na efikasan način u složene i kompleksne proizvode – od automobila do nekih strojeva i aviona. Na to treba usmjeriti i razvojnu i izvoznu politiku jer još uvijek imamo infrastrukturu, znanje i ljude za to* – zaključio je Jurčić.

O građevinskom sektoru govorio je Mirko Habijanec predsjednik HUP-Udruge poslodavaca graditeljstva. – *Građevinarstvo bi trebalo biti jedan od motora razvoja, napretka i ključ indeksa pokazatelja rasta BDP-a i radnih mjesta, kao što je u zapadnim zemljama. Kad građevinarstvo pada, onda je onda je manji investicijski ciklus te shodno tome ima manje radnih mjesta* – rekao je Habijanec i usput naglasio kako je i tijekom ove zdravstvene krize potrebno pustiti neometan rad sektora. – *Najvažnije nam je da nam nitko ne brani da radimo, ali se moramo pridržavati svih epidemioloških mjera. Korona je došla, nadamo se da će uskoro stići cjepivo i da će proći, ali gospodarstvo se mora prilagoditi ovoj situaciji i ne očekivati apsolutno sve od države* – zaključio je Habijanec.

Na konferenciji je provedena i anketa među sudionicima o utjecaju zdravstvene krize na izvoz i investicije. Većina sudionika (64 posto) istaknula je kako je izvoz jako pogođen zatvaranjem granica, dok svega 18 posto smatra da se izvoz odvija neometano. Istovremeno, sudionici su bili podijeljena mišljenja oko utjecaja korona krize na ulaganja u infrastrukturu. 29 posto smatra kako Covid-19 kriza nije utjecala na javne investicije u većoj mjeri te da javne investicije idu dalje. 38 posto izjasnilo se kako se osjete pad i neizvjesnost, dok je 33 posto mišljenja kako će ova situacija imati dugoročan utjecaj na hrvatsko gospodarstvo. Isto tako, samo 5 posto sudionika vjeruje kako će se stvari vratiti u normalu do kraja ove godine, a više od 60 posto vjeruje kako će se situacija normalizirati tek 2022. ili kasnije.

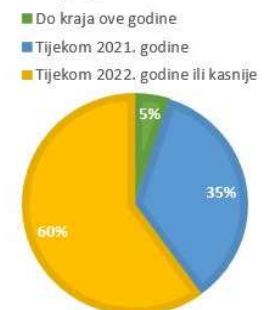
Kako ocjenjujete izvozna kretanja u vrijeme pandemije Covida-19?

Koliko je korona kriza utjecala na ulaganja u infrastrukturu?

Kad očekujete nastavak poslovanja kakvo je bilo prije Covid-19 krize?

Naglasci iz pozdravnih govora:

Dubravko Bilić, potpredsjednik Udruge gradova u RH i gradonačelnik Ludbrega

„Svi gradovi su svojim proaktivnim mjerama pokušali olakšati gospodarstvenicima da prebrode ovu krizu i aktivno se uključili se u očuvanje radnih mjesta. Ovaj skup otvara vrlo važne teme u vrlo važnom trenutku i vjerujem da ćemo donijeti dobre zaključke.“

Đuro Horvat, direktor tvrtke Tehnix d.o.o.:

„Mi smo u vrijeme korona krize izgradili novi prostor na 5.000 kvadratnih metara i zaposlili nove radnike. Kompletnu tvornicu smo izgradili za svega 120 dana, a prosječna plaća će biti 10.000 kuna.“

Željko Turk, predsjednik Udruge gradova u RH i gradonačelnik Zaprešića

„Svi se u ovom trenutku pitamo što je to „novo normalno“. Ja sam u optimist i staram da Hrvatska u ovim našim europskim okvirima plovi jedrima koja ukazuju na bolju budućnost. Vjerujem i kako će ova konferencija dati odgovore na brojna pitanja u kontekstu stvaranja novih radnih mjesta, gospodarstva i većeg BDP-a. „

Damir Židanić, potpredsjednik Hrvatske obrtničke komore

„Gotovo svim obrtnicima je stradalo poslovanje. Prvi su stradali prijevoznici i izvoznici, kojima je bitno otežano obavljanje djelatnosti. Uvođenje eura bi trebalo biti dodatan poticaj izvozu. Time će se znatno olakšati poslovanje i smanjiti rizici. Izvoz je generator rasta i napretka i bez njega nema oporavka.“

Martin Baričević, predsjednik Hrvatske zajednice općina

„Općine možete gledati kao mogućnost razvoja RH u cjelini. Nema potrebe za tolikom centralizacijom jer što je veći stupanj centralizacije, veći je stupanj siromaštva. Decentralizacija treba uključiti i raspolaganje lokalnim resursima.“

Marko Babić, pomoćnik direktora u HGK Sektoru za međunarodne poslove i EU

„Bitno je istaknuti da se nalazimo u razdoblju gdje je nužno kontinuirano djelovanje u gospodarstvu. Navedene 22 mlrd. EUR od Europske unije moramo usmjeriti u najpogođenije, ali i najperspektivnije sektore. Pred nama je puno posla, brzog i kvalitetnog promišljanja te jasnih procedura. Ova konferencija je fantastična prilika da svi involvirani u gospodarstvo daju stavove i rješenja.“

Toni Biluš, zamjenik pročelnice u Gradskom uredu za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša Grada Zagreba

„Moramo učiniti sve kako bi se u doba pandemije što bolje grupirali i pomogli gospodarstvenicima, te zadržali radna mjesta. Ovo je izazov za gospodarstvo i živote građana. Proračun se smanjeno puni pa će se time smanjiti i investicijski potencijal Zagreba. U ovoj situaciji moramo pronaći modele i poticati aktivnosti koje se mogu puno brže razviti.“

Mirko Habijanec, predsjednik HUP Udruge poslodavaca graditeljstva

„Investicije znače nova radna mjesta i stabilnost. Koronavirus je došao i vjerujem da će medicina dati odgovor na njega, ali do tada moramo živjeti s njim i prilagoditi se novim uvjetima. Svakako mislim da je ključno da koristimo hrvatske proizvode i tako pomognemo našim gospodarstvenicima.“

Dr. sc. Željko Kraljičak, državni tajnik u Ministarstvu poljoprivrede

„Kad su naši poduzetnici trebali hitnu pomoć, Vlada je brzo uskočila. Danas počinje novi period života nove-stare Vlade i vjerujem kako ćemo odmah krenuti u uspješno rješavanje problema. Imamo puno posla.“

Zdenko Lucić, državni tajnik u Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta

„Hrvatska se u novim okolnostima pokazala na razini zadatka. Pravodobnim reakcijama spašeno je 600.000 radnih mjesta i 100.000 tvrtki. Moram istaknuti i kako svakodnevno imam sastanke s domaćim i stranim investitora i sa sigurnošću mogu reći kako je Hrvatska i dalje na radaru investitora. Planiraju se novi projekti i radna mjesta. Hrvatska će u ovom oporavku izaći kao jedan od pobjednika.“

S poštovanjem,

Centar za razvoj i ulaganja d.o.o.